

Katariina Romppainen: Juho Jupiter Juusola -lastenromaani

Hyvä paha kakku

Juho käveli palaneesta kaupungista tyytyväisenä. Taistelu oli ohi, ja he olivat voittaneet sen. Vielä täytyisi löytää Masa, joka piileskeli lähistön rauniotalossa. Yhtäkkiä selän takaa kuului outoa naksutusta. Juho käännähti äänen suuntaan ja kohtasi jättikokoisen oravan. Se tuijotti häntä ilkeästi. Toinen suuri kurre lähestyi Juhoa sivusuunnasta skeittilaudalla suoraan kohti. Juho koetti säännätä pakoon, mutta jalat liimautuivat maahan. Oravien takana virnuili Perttu. Missä välissä hän oli tullut tänne?

Perttu avasi suunsa, mutta sieltä ei kuulunut lällättelyä, kuten yleensä. Perttu surisi. Hänen silmiensä paikalla vilkkuivat vihreä ja punainen luuri.

Pertusta oli tullut puhelin.

Juho avasi silmänsä. Hän makasi oman huoneensa parvella. Painajaisunesta tuttu surina jatkui yhä, mutta Perttu oli poissa. Surina kuului Juhon omasta puhelimesta. Se oli äänettömällä, mutta värinäähälytys oli jäänyt päälle.

Juho vastasi ääni painuksissa.

– Mitä asiaa?

– Missä sinä olet? isä kysyi. – Sähköpostiin tuli ilmoitus luvattomasta poissaolosta.

Etkö ole mennyt kouluun?

Puhelimen kello näytti puolta kymmentä. Koulu oli alkanut kahdeksalta. Juho oli nukkunut pommiin ja pahasti.

– Sinun piti herättää minut! Juho sanoi epätoivoisena ja rymisteli alas parvelta.

Kaikki oli pilalla. Hän vihasi myöhästymistä. Pahinta oli mennä luokkaan, kun toiset jo istuivat paikoillaan. Koko viides A-luokka tuijottaisi häntä. Perttu laukoisi vitsejä ja Juho kävelisi pulpetilleen posket punaisina.

Isä pyysi anteeksi ja kertoi kirjoittaneensa blogia varhaisesta aamusta asti yläkerrassa. Olisi pitänyt arvata. Kun isä kirjoitti, hän unohti kaiken muun. Monta kattilaa oli palanut pohjaan, kun isä oli laskenut, mitannut, tehnyt suunnitelmia ja raportoinut niistä blogiinsa.

– Voin tulla tekemään sinulle pirtelön, isä ehdotti.

– Ei tarvitse, Juho tokaisi.

Hän kiiruhti keittiöön. Suolakeksit olivat loppuneet, mutta jääkaappiin oli yön aikana ilmestynyt suklaakakku.

Juho ahmi kakkua. Suklaata oli runsaasti kuorrutuksessa, eikä kakku maistunut niin pahalta kuin isän kokeilut yleensä.

Hän ehti jo ulko-ovelle, kun vatsassa tuntui poreilua.

Isä huusi:

– Varo suklaakakkua jääkaapissa. Siinä on laktoosia!

Liian myöhään. Prööts, sanoi Juhon maha. Se oli jo mennyt sekaisin.

Juho istui vessanpöntöllä. Minuutit kuluivat, mutta vatsa ei rauhoittunut. Juhoa harmitti. Tyhmä suklaakakku oli aiheuttanut hänelle nopeasti räjähtävän ripulin.

Hankaluudet eivät loppuneet kakkakakkuun. Kun Juho lopulta pystyi lähtemään kouluun, hän kohtasi pihassa uuden esteen. Pyörän takakumi oli tyhjä. Se oli ollut tyhjä jo monta viikkoa, sillä isän mukaan heillä ei ollut toimivaa pyöräpumppua. Juhon teki mieli huutaa. Oli taas pakko kävellä kouluun niin lujaa kuin pystyi.

Kun hän harppoi puiston poikki kävelytieta kohti, korkeasta kuusesta kuului painajaisunesta tuttua naksumista. Juho vilkaisi ylös ja näki tavallista suuremman oravan loikkivan puun oksilla. Juho kiljaisi kauhusta ja otti muutaman juoksuaskeleen.

Onneksi kukaan ei huomannut.

Kanaa paidassa

Ruokavälitunti oli jo alkanut, kun Juho saapui kouluun. Se oli helpotus. Oli paljon mukavampi astella ruokalan vilinään kuin koputtaa luokan ovelle kesken tunnin. Sitä paitsi ruokalistan mukaan tänään oli tarjolla mansikkahyvettä, Juhon herkkua.

Kun hän ehti jonon viimeisenä tarjoilutiskille, jälkiruuasta ei ollut enää teelusikallistakaan jäljellä. Pääruokana oli kumiperunoita ja harmaata lirua, jossa uiskenteli broilerinpaloja. Yäk. Juho kasasi lautaselle mojovan keon näkkileipiä ja tähysi vapaita pöytäpaikkoja. Oman luokan pöydässä oli yksi tyhjä paikka, mutta se oli Pertun vieressä. Ei kiitos.

Koska ekaluokkalaisia ei näkynyt vakiopaikoillaan, Juho istahti heidän pöytänsä. Hän voiteli näkkärinsä tyynesti eikä välittänyt toisten pitkistä katseista. Tärkeintä oli saada syödä rauhassa.

Yhtäkkiä ruokalaan pelmahti kymmeniä tenavia. Ekaluokkalaiset olivat pulinasta päätellen tulossa kirjastosta ja siksi myöhässä. Kun tyypit huomasivat, että iso koululainen istui jo heidän pöydässään, kukaan ei uskaltanut sanoa mitään. Pikkuihmiset kansoittivat pöydän toisen päädyn ja vilkuilivat Juhoa peläten mutta kunnioittaen.

Juho narskutteli tyynenä leipiään, vaikka meteli oli melkoinen. Hän ei hätkähtänyt, vaikka muuan pienistä pojista loiskutti ohi mennessään maitoa hänen tarjottimelleen. Juho hermostui vasta, kun Perttu huomasi hänet.

– Miksi Juusto istuu ekaluokkalaisten pöydässä? Perttu kysyi kovalla äänellä. – Minä tiedän. Juusto ei osaa vielä lukea!

Juho ei reagoinut. Masa oli neuvonut, että se oli paras tapa suojautua lällättelyltä.

– Aa, bee, cee. Juusto lukemaan opettelee, Perttu hihkui.

Ekaluokkalainen tirskahti. Juho tuijotti tiiviisti lautastaan. Hän ei ollut paikalla. Hän oli Masan kanssa vuoristossa tekemässä selvää sinne piiloutuneesta sissiarmeijasta. Pahaksi onneksi näkkärinmurunen tarttui kurkkuun. Juho yski ja kyyneleet nousivat silmiin. Se oli pahinta.

– Tuokaa oksennuspussi! Juustolla lentää kohta laatta, Perttu huusi ja kastiketta pärskyi hänen suustaan.

Juho painui yhä kyyrympään. Kyyneleet valuivat jo poskilla. Perttu ei saisi nähdä niitä.

Apuun tuli Elli, koulun urheilutähti.

– Sinulla Perttu on kanaa paidassasi, hän ilmoitti. – Kot kot!

Nyt ekaluokkalaiset virnuilivat Pertulle. Juhon yskänkohtaus meni ohi. Hänen teki mieli kiittää Elliä, mutta hän piti suunsa kiinni.

Oli parempi olla niin kuin ei ollutkaan.

Zombie-mamma

Äidinkielentunnilla piti kirjoittaa tarina. Tuisku-ope selitti, että sen voisi kirjoittaa vaikka kivasta perhematkasta. Juholle ei tullut mitään mieleen. Kaikki perheen matkat oli tehty, kun hän oli ollut vaippaikäinen. Säälittävää. Juho oli oppinut kävelemään Espanjan saarella nimeltä Mallorca. Hän ei muistanut siitä mitään.

Toiset kirjoittivat kynät suihkien. Jopa Perttu oli saanut muutaman rivin aikaiseksi, eikä ihme. Pertun perhe teki joka vuosi monta lentomatkaa.

– Juho, etkö keksi mitään?

Tuisku tuijotti häntä pöytänsä takaa.

– Juusto ei matkusta ikinä, Perttu sanoi. – Hän ei uskalla lentää. Kun kone nousee pilvien päälle, Juusto alkaa itkeä. Itkupilli-Juusto!

– Ilmasto kiittää, Tuisku sanoi. – Sitä paitsi Juho on Juho, eikä Juusto. En minäkään ole mikään Tuisku Tomaatti.

Inkeri viittasi. – Enkä minä ole Inkeri Inkivääri.

Tuisku hymyili. – Juuri niin. Me olemme reiluja kavereita, emmekä käytä halventavia nimityksiä toisistamme. Onko selvä?

Luokka mumisi myöntävästi, mutta kuului myös tirsakahduksia.

Juhonkin teki mieli nauraa. Ivallisesti. Tuisku puhui mukavia, mutta hänen sanoillaan ei ollut mitään vaikutusta Perttuun.

Juustottelu jatkuisi niin kauan kuin Perttu halusi.

Tuisku kierteli luokassa ja seurasi, mitä oppilaat olivat saaneet aikaiseksi. Juhon paperiin ei ollut ilmestynyt vielä sanaakaan.

Tuisku ehdotti, että Juho kirjoittaisi vaikkapa matkasta isovanhempien luokse. Juhoa ärsytti. Ei hänen elämänsä kuulunut isovanhempia. Mummi oli kuollut, kun isä oli ollut pieni. Ukillä oli nykyään uusi vaimo, Leila. Isä ei pitänyt Leilasta, eikä Leila isästä, joten he eivät koskaan käyneet ukkilassa.

Äidin vanhempien luona Juho oli viihtynyt pienenä. Mamma oli tehnyt makoisia lettuja. Pappa oli vienyt Juhon mato-ongelle. Juholla oli valokuva, jossa hän perkasi kaloja papan kanssa rannassa. Ilman sitä kuvaa hän ei muistaisi enää papan kasvoja. Pappa oli kuollut pian sen jälkeen, ja mamma oli muuttanut kaupunkiin.

Sitten mammakin oli kuollut.

Juho muisti vielä yhden kuvan. Se oli kammottava. Siinä itkuinen äiti ja vakava Juho seisoivat mamman arkun vieressä kappelissa.

Arkun kansi oli nostettu pois. Valkoinen lakana peitti mamman ruumista, mutta pää oli näkyvissä. Kellertävä naama, terävä nokka ja lommoposket. Oli vaikea uskoa, että kammottava olento oli joskus paistanut mahtavia lettuja.

Kuvaan liittyi toinenkin ikävä muisto. Tuisku oli kysynyt kerran, oliko kukaan nähnyt kuollutta. Juho oli nostanut heti kätensä, ainoana luokassa. Juho oli laskenut käden äkkiä alas, mutta kaikki olivat jo huomanneet sen.

– Juusto on nähnyt kuolleen! Perttu oli ilkkunut. – Vai oliko se zombie? Varokaa Juustoa. Jos Juusto koskee sinua, sinustakin tulee zombie!

Juho huokaisi. Tuisku katsoi häntä myötätuntoisesti.

– Kaikilla ei tietenkään ole enää isovanhempia, hän sanoi. – Mutta sukulaisia lienee. Kirjoita vaikka lempiserkustasi.

Typerä aihe, Juho tuhahti mielessään. Hänellä oli yksi serkku, joka oli vielä rasittavampi ihminen kuin Perttu. Hilma ei ollut ilkeä, mutta hän puuttui jatkuvasti asioihin, jotka eivät hänelle kuuluneet. Juho oli nähnyt Hilman viimeksi mamman hautajaisissa. Serkku oli hihittänyt kirkossa, vaikka kaikkia muita oli itkettänyt.

Juhon kynä ei liikahtanut paperilla. Tuisku kannusti Juhoa kirjoittamaan aluksi muutaman lauseen. Sitten tekstiä alkaisi varmasti syntyä.

– Kohtaa muistosi rohkeasti! hän patisti.

Juhoa tympi. Jos Tuisku vielä kerran häiritsisi häntä, hän kirjoittaisi kauhutarinan kuolleesta opettajasta avonaisessa arkussa.

Hetki sankarina

Liikuntatunnilla pelattiin jalkapalloa. Toisen joukkueen kapteeni oli Elli ja toisen Perttu. He valitsivat vuorotellen pelaajia.

Lopulta vain Juho oli jäljellä.

– Me emme halua Juustoa. Hän potkii pallon omaan maaliin, Perttu ilmoitti.

Juho laahusti Ellin porukkaan.

Joukkuekaverit pelasivat vahvasti. Hyökkääjät saartoivat vastustajan maalia. Lopulta Elli laukaisi pallon maaliin. Tilanne oli 1–0.

Peli jatkui. Juho sai seisoskella rauhassa. Hän kaivoi puhelimen taskustaan ja ryhtyi pelaamaan.

– Juho!

Juho havahtui. Elli oli syöttänyt pallon hänelle. Mutta oli liian myöhäistä tehdä mitään. Pallo jysähti Juhon käteen. Puhelin lensi monta metriä.

– Käsi! Perttu kiljui.

Elli mulkoili Juhoa. Tuisku kävi kuiskailemassa, että tunnin aikana ei saanut olla puhelimella. Juhon virheen takia Pertun joukkue sai vapaapotkun. Hetken päästä tungos siirtyi heidän maalilleen.

Jussi syötti Pertulle, ja Perttu tasoitti tilanteen. Se oli nyt 1–1.

Juho pääsi vihdoin etsimään puhelintaan. Se löytyi Pertun joukkueen maalin läheltä. Juho tarkisti kaikki toiminnot. Puhelin toimi kuin ennenkin. Huh.

– Juho!

Juho hölmistyi. Oliko joku painanut pikakelausta vai miksi sama tilanne toistui uudestaan? Jalkapallo oli taas tulossa lujaa vauhtia hänen puhelintaan päin.

Juho raivostui. Hän syöksyi palloa kohti ja puski sitä otsallaan vihaisesti. *Minun puhelintani et enää visko ympäri kenttää, typerä pallo!*

Pallo kaartui kauniisti toisten pelaajien päiden yli ja lensi suoraan vastustajan maaliin. Se yllätti kaikki. Myös maalivahdin, joka vain toljotti tyhjyyteen.

Kaikki ällistelivät.

Elli tuuletti, mutta Perttu katsoi muualle. Tuisku näytti Juholle peukkua ja hymyili leveästi. Ihme oli tapahtunut. Juho oli tehnyt maalin.

Juho seisoi paikallaan lamaantuneena. Korvissa kohisi ja otsassa tuntui kuumalta. Maali, maali, maali! Ei mikä tahansa maali vaan johtomaali! Nyt heidän joukkueensa johti ottelua 2–1. Peliakaa ei ollut enää paljon jäljellä.

– Mahtavaa Juho, sinä olet tykki! Elli kehui ja kysyi, halusiko hän siirtyä hyökkääjäksi.

– Voidaan vaihtaa joku toinen puolustukseen, hän lisäsi.

Juho ei halunnut. Muutenkin tuntui kummalta. Niinpä kun seuraavan kerran pallo tuli kohti, hän väisti. Maalivahti torjui viime hetkellä.

Ellin joukkue voitti. Juhon tekemä maali ratkaisi pelin. Joukkuekaverit löivät ylävitosta, mutta Juho kiirehti pois kentältä.

Masa odotti häntä jo pelaamaan.

Juho käveli kotia kohti niin lujaa kuin pääsi. Pikakävelyä häiritsi harmaa mustakattoinen auto, joka ajoi hiljaista vauhtia viereisellä tiellä. Juhon isä kutsui tuota automallia rätkikattoautoksi, sillä siinä oli kankaasta tehty, avattava katto.

Juhosta tuntui, että auto seurasi häntä. Mutta ei siinä ollut mitään järkeä. Sitä paitsi tiellä liikkui muitakin.

Vanha nainen työnsi rollaattoria. Toinen lykki lastenvaunuja. Pari koululaista kilpaili, kumman pyörällä pääsi lujempaa.

Juho vilkaisi toisen kerran harmaata autoa ja tunsu kylmiä väristyksiä. Autossa oli jotain pahaa. Hän kiihdytti askeleitaan ja vilkaisi tielle seuraavan kerran vasta puiston reunalla.

Harmaata autoa ei näkynyt enää.